

UJVIDÉKI HIRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . . . 18 korona
Negyedévre . . . . . 4 K 50 f.
Egy hónapra . . . . . 1 K 80 f.
Egyes szám ára mindenütt 6 fillér.

Politikai napilap

Főszerkesztő:
Mayor József.

Feladó szerkesztő:
Dr. Königstättler Ottó.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Erzsébet-tér 7.
Megjelenik
hétfő kivételével mindennap.
Telefonszám 180.

Az Unió megszakítja a diplomáciai viszonyt a monarchiával.

Rotterdam, február 19.
(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Newyorki jelentés szerint a Lyman Law amerikai gőzösnek a Földközi tengeren történt elsüllyesztése miatt a diplomáciai viszony megszakítása az Unió és Ausztria-Magyarország között küszöbön áll.

A Reuter-ügynökség jelenti Washingtonból: A külügyminiszter hivatalosan közli, hogy Penfield bécsi amerikai követ még nem kapott utasítást, hogy kérje ki utlevelét és utazzon el, de kevés a remény a diplomáciai viszony fenntartására.

Höfer mai jelentése.

Budapest, február 18.

(Hivatalos) KELETI HARCTER: Az Ojtoz-völgytől északra tegnap jelentett harcok délután ellanyhultak. Az ellenséget mindenütt visszavertük. A Kárpátoktól északra húzódó harcvezetés a felderítő tevékenység ismétellen élénkebb volt.

OLASZ- ÉS DÉLKELETI HARCTER: Változatlan.

Höfer tábornagy.
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés.

Berlin, február 18.

A nagyfőhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTER: Rupprecht bajor trónörökös hadseregparancsnoka: Erős angol felderítő osztagok élénk tüzeléskészítés után megkíséreltek Armeniárestől északra és Lilleitől délnyugatra, valamint a labassei csatornától északra és Ransart mellett árkalkba benyomulni. R szben közelharokban, amelyek alkalmával foglyokat ejtettünk, részben pedig tüzelésünkkel visszaűztük őket. Február 16-án este Miraumonttól délre meghusult támadása után az ellenség az éjszakán át fokozta tüzéségének tevékenységét és reggel az Ancre mindkét partján újból támadott. Az egész napon át tartott változatos harcban 130 foglyot ejtettünk, 5 géppuskát zsákmányoltunk és megadások kifejtődését. Folyó hó 17-én virradó éjjel egyik lég-hajók bőségesen bombázta Boulogne városát és kikötőjét.

KELETI HARCTER: Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Dünaburgtól délnyugatra a Lawkessanál támadó csoportjaink behatoltak az orosz vonalakra és mintegy 50 foglyot hoztak magukkal.

József főherceg vezérezredes arcvonala: Az Ojtoz-völgytől északra emelkedő hegyekben az oroszok, miután rohamuk első hullámát védőfűzünk folytán meghusult, visszazoñlítotték, beszüntették támadásukat.

Mac kensen vezértábornagy hadseregparancsnoka: Semmi újtság.

Macedon-arcvonal: A Doiran-tóól északra tüzéségi fűzünk elűzött egy angol századot, amely előőrseink ellen nyomult előre.

Ludendorff, első főszállásmeister.

Bernstorff gróf hajója elindult.

Berlin, február 19.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Wolff-ügynökségnek szikratávirattal jelenti Newyorkból: Bernstorff washingtoni német nagykövet a Fridrich VIII. hajón elhagyta az amerikai kikötőt. A hatóságok a legszigorubb óvintézkedéseket megtették, hogy a hajót ne fenyegetse veszedelem.

Amerika titokban folytatja háborus készülődéseit.

Amsterdam, február 19.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Morning Post jelenti Washingtonból: A helyzet Amerikában nagyjában változatlan. Wilson céljairól még nem nyilatkozott a kongresszusban. Az elnök mindent elkövet, hogy csillapítsa a háborus kedvet, titokban azonban folytatja háborus készülődéseit. A nyugati államok, amelyek azért szavaztak Wilsonra, mert azt hitték, hogy Wilson megőrizi Amerika békéjét, most színtelen a háborus pártokhoz csatlakoztak, mert azt látják hogy Németország a szigorított bűvárhajóharcra Amerika kereskedelme ellen tör.

Elsüllyesztett ellenséges hajók.

Rotterdam, február 19.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Londonból jelentik: A „Herminie” 1500 tonnás, a „Leonbár” 1150, a „Mario Davson” 2300, a „Quonood” nevű 2000 tonnás és két vitorlászajó elsüllyesztettek.

Svájci jelentés az Unió és Németország tárgyalásairól.

Bern, február 19.

(Az Ujvidéki Hirlap telefonjelentése.)

A Svájci Távirati Ügynökség egy hivatalos kommunikéiké közöl, amely szerint a washingtoni svájci követ a szövetségtanács tudta és utasítása nélkül közve titelte Amerika és Németország között a tárgyalásokat és így a szövetségtanácsnak nem áll módjában, hogy a tárgyalásokról felvilágosítást adjon.

Reims bombázása.

Genf, febr. 19.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Matin jelenti: Németek újból tűz alá vették Reims városát, 117 nehéz kaliberű gránát érte újabban a várost.

Uj választások Oroszországban.

Stockholm, február 19.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Az orosz lapok közlik, hogy Galycin és Trototow között az ellentétek elsimultak. A kormány legközelebb kiírja az új választásokat.

Az amerikai kikötők védelme.

Hága, február 19.

Washingtonból jelentik: Wilson a kongresszust fogja megkérdni a kereskedelmi hajók felügyelzéséről. Az amerikai kikötők védelme tekintetében az intézkedéseket megtették. A konfliktus kitörésére az amerikai hajók veszélyeztetése fog okot adni.

Lippe fejedelme a magyarok hősiességéről.

Berlin, febr. 19.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

IV. Lipót, Lippe fejedelme, aki a nyugati fronton harcol, egy újságíró előtti tett nyilatkozatában a legnagyobb elismeréssel szolt a magyarok hősiességéről. A szövetségesek vitézsége biztosítja a központi hatalmak végső győzelmét.

Gyors segítség a nyomor enyhítésére.

Az *Ujvidéki Hírlap* vasárnapi számában mélyseges emberi fájdalommal emlékeztünk meg arról a nyomoruságról, azokról a nélkülözésekről, azokról a szegény asztalokról, akiknek az ura a harctéren közd, míg ők idehaza szűkös, néhány koronás segélyből, napról napra szivettető módon szenvednek, azokról az apró, kicsi, árthatlan, szegény gyermekekről, akiknek már most kell érezniök marcolgoló szégyenségekét, aminek martírúmat nem a kicsinyek számára rendelték az Istenek. És a gyermekeket sohasem kellett jobban félteni, forróbban dédelgetni, mint ma. Valóban a világháború rettenetének kellett jönnie, hogy a gyermek nagy jelentőségének tudatára ébredjen a pusztuló emberiség s most kezdik felgöngyi, hogy gyermek nélkül nincs jövő és hogy a gyermek a jövő.

Ujvidéken a háború nehéz nyomorusága alig látszik a hirtelen gazdagság rökítő pompájától. A szegénységet igazán nem a korzón, a zsufolásig meglett muzikában, hangversenyteremben, kávéházakban kell keresni, azonban a messi külvárosok bus síkatoráiból elhagyott, inséges családok jajkiáltása harsog felénk. Ki járt a Jemőherceg, Orosz, Bathányi utcákban és a többi nyomortanyákon, ki látta a külvárosi tömeglakások borzasztó nyomorát? Azokon a barátságatlan helyeken nem fűtenek az emberek farkasordító hidegben, arrafelé nem kell ellenőrizni a huszalan napok meglátását, arrafelé nem kell rekvirálni járnai, ott nem halmoznak fel és nem rejtegetnek élelmiszereket, oda már a végrehabított se meggy ki, azokon a tájakon apró kicsi gyermekek, éhező gyomorral, meztelül, rongyokban élnek át a hamadik borzasztó háborús telel.

Ujra és újra hangsúlyozzuk, az elismerés, a hála, a tisztelt zászlaját földig hajtjuk a negyesztör, emberfeletti teljesítményüket végzett ujvidéki ujvidéki hátszegély bizottság előtt, hálás becsülettel gondolunk a Vörös Kereszt és a nögyeletek eléggé nem dicserő és a jötelemnyegre, elragadtatással említenénk meg a társadalmunk áldozatkészségéről, — de úgy látjuk, mind e kitűnő és nagy anyagi áldozatokat igénybevevők akciók mellett is *hézagot pótol* az a mi törekvésünk, hogy *bürokratikus* formások mellőzésével, kéregetés, kilincselés nélkül, magunk keressük fel a nyomort, azt amely gyors segítségért, tehető emberek jószágáit kiált.

Kérő szavunknak, amelyben a bus síkatorok nyomorgó asszonyainak és szenvedő, didergő gyermekeinek meleg szive vert, szerény kérő szavunknak hatalmas visszhangja támadt. Ugyezőiván az első órában érkeztek már adományok az *Ujvidéki Hírlaphoz*, a nyomor gyors enyhítésére. Ne keressük a szavakat, egyszerű érzéssel annál őszintébben köszönjük a nyomorgó családok nevében a társadalom szeretke gondoskodását. Reméljük, hiszünk és ismételten arra kérjük a mi jó közönségünket, hogy

tegye áldozatkészségével lehetővé, hogy eltűnjön a nyomor borzasztó képe és ne legyen Ujvidéken éhező anya, nélkülöző, tejeri, kenyérrért könyörgő kis gyermek.

Telefonunk ma egész nap csilingelt. A város minden részéből jöttek híradások, hogy tövözölnek a mozgalmunkat, helyeslik és azt anyagi segítségével támogatni is fogják. Irászatunk tele van levelekkel, az *Ujvidéki Hírlap* olvasóinak meleg rokonszenvét sugároztalja vissza minden sor írás, minden betű. Levelek, amelyek mellé pénzük vannak mellékelve, levelek, amelyek a gyors segélyre szorult családok nevét és címét közlik velünk. *Minden irást, tanácsot, címet hálásan köszönünk, mindenhova elmegyünk, egyetlen címet sem hagyunk figyelmen kívül és ha a mi jó, áldozatkész közönségünk is úgy akarja, égyetlen nyomorgó — sem fog segély nélkül maradni.*

Van okunk bízni, mozgalmunknak sikere lesz.

A jó Isten is megáldja azokat, akik a nyomor enyhítéséhez hozzájárulnak.

Vasárnap, reggel még szinte meg sem száradt a nyomor-festés, gépelünk még öntölték az *Ujvidéki Hírlap* örvendtesen meg szaporított példányszámait, már is megjött az első fekete: jól ismert név nemes áldozatkészségének újabb nagyszerű megnyilatkozása: Rainer Simon gyáros 200 koronás adománya. Örül a lelünk, hogy már a kezdet ily fényes sikerekre enged következtetni.

Száz koronát adott: Kohn Gyula Józsefné urasszony, akinek nevét minden jötevény mozgalomban ott találjuk és akinek kitűnő ígértét bírjuk, hogy mozgalmunk támogatását ezzel az adományával nem látja beferezetnek.

Farkas Lajos géptereskedő, Koleszár Veszelné és egy névtelenül adományó ó urasszony 50—50 koronát küldtek el és tette tanúságot áldásos jó szívről. 20—20 koronát adtak: Bay Sándor huszárőrhadnagy, Schiff Abraham, Flech Lipótné, a Krón család, Keiner Miksa és N. N., akiknek dícséretes adománya nem egy nyomorgó család szenvedését fogja enyhíteni.

11 koronát adtak össze a honvédegyesztör parancsnokság derék katonái, ezzel is tanúságot tettek, hogy a csukaszürke bluz alatt melegen érző szív dobog.

10—10 koronát adtak: Rockenstein József vendéglős, Friedmann Lajos, Bader János és N. N. Nemes adományuk sok könnyet fog felszártani.

8 koronát adott: N. N. 6 koronát: N. N. 5 koronát: Huszár Olga és Longauer Rezső. 4 koronát: Weisz Alberté. 3 koronát: N. N., kik kisebb-nagyobb adományokkal is végtelen sok jót és nemest művelnek.

Befolyt tehát ma, a mozgalom első napján, *Mayor* Józsefnek cikkében bejelentett 100 koronás adományával együtt 752 korona, mely összeg meg a mai nap folyamán a gyorssegélyre szorultak közt fel lesz osztva.

A jötekenység történetének

márványlapjaira vési mindenki a nevét, aki a nyomoron a maga erejéhez mért adományával segít enyhíteni.

Az Ujvidéki Hírlap megszüntetett sajtópöre

A múlt év szeptemberében *A petróci zsidó hitközség és hadbavonult alkalmazottai* című cikkében beszámolt arról, hogy a petróci zsidó hitközség kifakoltatást pert tett folyamata *Biernbaum* Mózsest, a hitközségnek 120 korona havi fizetést orosz fogságban levő volt alkalmazottjának felesége ellen s tőle 5 gyermekével együtt az élvezett segélyt is megvonta. E cikkünkre König Adolf nyilatkozatot adott köztbe, amely szerint szemben egy október 1-én megjelent cikkünkben fentartottuk állásunkat és rámutattunk, hogy a nyilatkozatban foplattak csak csekély részben fedik a valóságot.

König Adolf, a hitközség elnöke a két cikket a hitközségre néve sérelmesnek találta és sajtópert indított a cikkek szerzője, dr. Kron Gyula, lapunk belső munkatársa ellen. A kir. ügyészség azonban a fejleletésre hozott nyilatkozatában kijelentette, hogy *ezt a vádat közérdekből nem képviseli*, mire a hitközség elnöke a vizsgálat elrendelése iránt indítványt terjesztett elő a vizsgálóbírónál.

Dr. Korény Scheck Vilmos elrendelte a vizsgálatot, de eme végzés ellen dr. Kron Gyula felfolyamodást jelentett be, előadván, hogy König Adolf nem jogosult a sajtópert beindítására, illetve a fejlelet megfélére, mert a hitközség öt erre fel nem hatalmazta.

Az ujvidéki kir. törvényszék véleménye a felfolyamodásnak helyt adott, a vizsgálóbíró végzését megváltoztatta, a vizsgálat elrendelése iránt tett indítványt elutasította és dr. Kron Gyula ellen az *eljárást megszüntette*, kimondván azt, hogy a fejlelet megfélére a hitközség szabályai értelmében az elnök csak az előjáróság határozata alapján jogosult. Minthogy König Adolf ilyen határozatot felmutatni nem tudott, az előjáráságtól nyert utólagos felhatalmazást pedig az elévülési határidő eltelté után kapta csak meg s így figyelembe nem jöhet, a vád törvényes emeléséhez szükséges magánindítvány hiányában a további eljárásnak helye nincs.

Itt jegyezzük meg, hogy a hitközség a Biernbaumé ellen folyamatba tett kilakoltatási pert megszüntette, mert a község a kerületi elnökség utasítására — ahová Biernbaumé panasszal fordult — az asszonynak lakást bérelt.

A Jovicsin divataruház áruját megvettük

és azt üzletünkben eladásra bocsátjuk.

Weiner és Klauber
Kossuth Lajos utca 9. szám.

HIREK.

Főszolgabírói helyettesítés. *Scutty* Ferenc megyei alispán a titeli járási főszolgabírói hivatal vezetésével ideiglenesen *Millits* János, a nálunk is előnyösen ismert titeli szolgabíró bízta meg. **50 éves nögyéleti jubileum.** Az I. ujvidéki Nögyélet 50 éves fennállása alkalmából é hó 26-án hétfőn délelőtt fél 11 órakor a városháza dísztermében díszközgyűlést tart.

Dr. Pámai Gyula temetése. Vasárnap délelőtt 11 órakor temették az izr. temető halottasházából a község szokatlanul nagy részvéte mellett a mármározzsigei körházi tűzvész egyetlő szerencsétlen áldozatát: dr. Pámai Gyula ujvidéki ügyvédet, vadászászt. A temetésen *Profana* Béa polgármester, *Szelezk* Lajos dr., orsz. képviselő és társadalunk szinte java vett részt. Dr. Papp Ignác megható gyászbeszéde után a koporsót a család sírbaoltban helyezték el, amelyet a kossoruk tömegei teljesen befedtek. A temetésen lefűnt a katonaság távolléte, de katonai helyről ez azzal magyarázható, hogy Máramarosszigeten teljes katonai pompával temették.

Ujvidék a bácsmegei szeszfűző központban. Bácsbodrogvármegye területére a szabadkai, bajai, jánosmai, továbbá a bácsbodrogvármegyei gyümölcs-termelő és értékesítő szövetkezet, mint szeszfűző központok kapnak engedélyt szeszfűzésre. A vármegyei központ eddig 128.800 korona értékű üzletet gyűjtött. Ujvidék városa, Zenta és Magyaránizsa városok és néhány község a megyei szövetséghez tett csatlóva, amely működését az év őszén fogja megkezdeni és a kizárólagos szeszfűzés jogát 3 évre kapta meg.

Elveszett kenyérjegyek. *Neuwirth* Adolfiné, városi szofga felesége elvesztette kenyérjegyeit és ezuton kéri a becsületes megtalálót, hogy azokat Egér-utca 3. sz. a. adja le. A szegény asszony a kenyérjegy nélkül nem tud az egész hónapban liszthez jutni és hat apró gyermekével elesik egyetlen táplálékától.

A közérő kirendelésének második napja. A közérő kirendelésének mai második napján a szállási igák közül 200-an jöttek be és kezdetük meg már reggel 7 órakor az utcán felgyűlemlett hó eltakarítását. A vasárnapi napútsát a hóelűvarozásnak segítségére jött és így remélhető, hogy a megfogyatkozott hőtömege a vasutól a Duna partig terjedő vonalon a nagyobb számban kirendelt gyalogos erő segítségével ma estig eltűnik és Ujvidék utcai ismét a rendes képüket nyerik vissza.

Egy pár csizma 130 koronáért eladó. Cim a kiadóban.

Grand Hotelben hónapos szobák olcsó árban kaphatók.

Egy tisztí meszeltető (gukter) 140 koronáért eladó. Cim a kiadóban.
Egy íróasztal eladó. Cim a kiadóhivatalban.